

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Број: 03-28/1

Дана 22-07-2026

Београд

ПРАВИЛНИК О ПРИЈАВИ, ИЗРАДИ И ОДБРАНИ ЗАВРШНОГ РАДА НА ОСНОВНИМ, ИНТЕГРИСАНИМ И МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

Члан 1.

Завршни рад на студијском програму основних академских студија (у даљем тексту: Дипломски рад) изводи се уколико је предвиђен акредитованим програмом.

Студијски програм мастер академских студија и интегрисаних академских студија садржи обавезу израде завршног/мастер рада (у даљем тексту: Завршни рад).

Члан 2.

Основне академске студије на студијском програму Дизајн-ОАС завршавају се испуњавањем свих предиспитних обавеза, полагањем испита, израдом и јавном одбраном Дипломског рада, како је дефинисано студијским програмом.

Мастер академске и интегрисане академске студије Факултета примењених уметности у Београду (у даљем тексту: Факултет) завршавају се испуњавањем свих предиспитних обавеза, полагањем испита, израдом и јавном одбраном Завршног рада, како је дефинисано студијским програмом.

Дипломски рад и Завршни рад представљају самостални рад студента, реализован у консултацијама са ментором.

Члан 3.

Положеним испитима и одбраном Дипломског рада на студијама студијског програма Дизајн-ОАС студент стиче најмање 240 ЕСПБ бодова и диплому о завршеним основним академским студијама са одговарајућим стручним називом.

Одбраном Завршног рада на мастер академским студијама студијских програма Дизајн - МАС, Визуелне комуникације - МАС, Примењена уметност - МАС и Конзервација и рестаурација - МАС, после претходно положених свих испита, студент стиче најмање 60 ЕСПБ бодова и диплому о завршеним мастер академским студијама са одговарајућим академским називом.

Одбраном Завршног рада на студијским програмима интегрисаних академских студија Примењена уметност и Конзервација и рестаурација, после претходно положених свих испита, студент стиче најмање 300 ЕСПБ бодова и диплому о завршеним интегрисаним академским студијама са одговарајућим академским називом.

Члан 4.

Завршни рад је самосталан рад који студент реализује уз редовне консултације са ментором и коментором уколико је именован .

Рад дефинисан чланом 9. став 2. је самостални рад студента у склопу тима који темељи свој рад на истом уметничком делу.

Током израде Завршног рада студент показује знања стечена током студија, као и способност примене теоријских и практичних знања и вештина.

Тема завршног/дипломског/мастер рада мора да буде у складу са циљем и исходом студијског програма на који је студент уписан.

Члан 5.

Дипломски рад

Дипломски рад се састоји из два одвојена сегмента: Дипломски рад – истраживачки рад и Дипломски рад - израда и одбрана. Дипломски рад - истраживачки рад се односи на истраживање које је у вези са одабраном темом, а Дипломски рад - израда и одбрана представља израду и презентацију уметничког рада и његову усмену одбрану.

Садржај Дипломског рада дефинисан је спецификацијом предмета.

У Дипломском раду студент треба да покаже обједињена знања стечена током студија, познавање методологије истраживања, процеса пројектовања и израде уметничког рада/пројекта уз поштовање свих постављених захтева и стандарда уз адекватну презентацију свог Дипломског рада, у складу са компетенцијама дипломираног дизајнера ужих области односно модула: Индустијски дизајн-ОАС, Текстил-ОАС, Унутрашња архитектура и дизајн намештаја-ОАС.

Дипломски рад може бити самосталан или групни/тимски. Групни/тимски рад је примењив на сложеним, захтевним задацима и пројектима. У оквиру групног/тимског рада јасно је дефинисано који део области истраживања и израде рада припада одређеном кандидату.

Студент полаже предмет Дипломски рад јавном одбраном рада/пројекта – усменим излагањем и презентацијом практичног рада/пројекта, односно презентацијом портфолија. Термин јавне одбране Дипломског рада одређује Веће Катедре.

Члан 6.

Пријава и одбрана Дипломског рада

Студент попуњену Молбу са радним насловом теме и сагласношћу ментора или менторског тима, предаје Служби за студије и студентска питања најкасније месец дана после почетка летњег семестра. Служба прослеђује Молбу Шефу катедре, након чега Веће катедре именује три члана Комисије за одбрану Дипломског рада.

Реализовани пројекат се излаже у јулском испитном року, на завршној Дипломској изложби, након положених свих уметничких предмета студијског програма.

Радови који захтевају сложене елаборате, а које није могуће приказати или изложити у пуном обиму, на Дипломској изложби се презентују у сажетој форми.

Реализовани пројекат није могуће допуњавати након излагања на Дипломској изложби у јулском року, односно након датума за предају комплетног пројекта, одређеном од стране катедре.

До одбране Дипломског рада материјал се чува на начин на који дефинише Катедра на којој се рад реализује.

Члан 7.

Датум усмене одбране се одређује након што студент положи све испите предвиђених наставним планом и програмом у складу са Правилником.

Студент полаже предмет Дипломски рад јавном одбраном рада/пројекта – усменим излагањем и презентацијом практичног рада/пројекта, презентацијом портфолија, односно у складу са специфичностима модула на студијском програму.

Студент може поднети молбу за одбрану Дипломског рада одмах након положеног последњег испита, а најкасније до 7. у месецу. Дипломски рад се може бранити за време трајања наставе и испитних рокова, али не пре јулског испитног рока у текућој школској години.

Студент, након полагања свих испита предвиђених студијским програмом упућује Молбу и писмену сагласност ментора или менторског тима да је Дипломски рад спреман за одбрану Служби са наставу и студентска питања, како би се заказао термин одбране.

Студент за одбрану Дипломског рада ментору доставља један укоричени примерак рада, а у електронској форми комплетан материјал за Комисију и архиву Катедре: пројектни елаборат, презентацију и материјал са Дипломске изложбе (фотографије рада и плакат).

Корице и насловна страна писаног дела Дипломског рада мора имати обавезне информације (Универзитет уметности у Београду, Факултет примењених уметности у Београду, Студијски програм, Модул, Студент, Ментор/Менторски тим, Коментор уколико је именован, Дипломски рад, наслов рада, Београд, календарску годину лого Факултета, односно Универзитета).

Пројектни елаборат садржи графичке прилоге пројекта, тродимензионалне приказе, скице, фотографије, уз пратећи текстуални део, а све у договору са Катедром и ментором/менторским тимом.

Завршни рад у електронском облику, путем електронске поште ментор доставља свим члановима Комисије одмах након предаје рада за одбрану.

Након успешне одбране примерак рада у електронском облику се, заједно са укориченим примерком, задржава у архиви Катедре.

По успешно завршеној одбрани, ментор доставља рад у електронској форми библиотеци Факултета.

Дипломски рад се брани у просторијама Факултета, пред трочланом Комисијом за одбрану Дипломски рад (у даљем тексту: Комисија) .

Члан 8.

На основу усменог образложења кандидата и прегледа целокупног рада, чланови Комисије постављају кандидату усмена питања. Пошто је кандидат одговорио на постављена питања, Комисија се повлачи, разматра квалитет Дипломског рада, усмено образложење кандидата, одговоре на постављена питања и оцењује Дипломски рад.

Оцену о одбрани Дипломског рада Комисија саопштава после одбране и обављеног разматрања из става 1. овог члана.

Дипломски рад се оцењује бодовима у складу са спецификацијом предмета.

Коначна оцена одбране Дипломског рада се одређује на основу просечног броја поена добијених на основу три оцене три члана Комисије, и то тако да се заокружује на мању вредност уколико је прва децимала до 5 и већу вредност за прву децималу 5 и више. Оцена и поени за оцену сваког члана Комисије се уноси у записник. Чланови Комисије оцењују оценом од 5 /пет/ до 10 /десет/.

Студент који на одбрани Дипломског рада добије од два члана Комисије оцене 5 /пет/ није одбранио Дипломски рад.

О одбрани Дипломског рада води се записник. Образац записника садржи: име и презиме студента, назив студијског програма, назив Дипломског рада, имена чланова Комисије и њихова звања, са назнаком ментора или менторског тима, добијену оцену и поене за оцену број ЕСПБ бодова, време и место одржавања одбране и потписе чланова Комисије. Записник потписују сви чланови Комисије.

Члан 9.

Студент који неоправдано изостане са одбране Дипломског рада или не добије прелазну оцену, поново уписује предмет Дипломски рад (истраживање и израду и одбрану) и у летњем семестру наредне школске године и понавља читав процес израде Дипломског рада.

Студент који није могао да присуствује одбрани из оправданих разлога, доставља продекану за наставу валидно оправдање и молбу за организовање накнадног термина за одбрану, најкасније до завршетка текуће школске године.

Члан 10.

Дипломски рад - модул Индустријски дизајн-ОАС

Студент бира тему дипломског рада на основу истраживања које се спроводи на предмету Потреба и машта у 7. семестру, а од почетка 8. семестра приступа изради практичног рада на предмету Дипломски рад.

Комисију за одбрану Дипломског рада чине ментор и два професора са катедре из уже области.

На одбрани се презентује истраживање, експликација развоја новог дизајна производа и финалног решења кроз усмену и екранску презентацију (ПДФ, ППТ, видео..), уз претходни договор са ментором.

На годишњој изложби се презентује практично истраживање дипломске теме - плакат, модел / прототип.

Дипломски рад - модул Текстил-ОАС

Студент избором предмета на Изборној позицији ТЕ-12 са највећим бројем ЕСПБ (у даљем тексту: Главни предмет) бира тему Дипломског рада и ментора. Тема Дипломског рада је повезана са задатком који је дефинисан курикулумом Главног предмета, и може се делимично модификовати у договору са ментором. Веће катедре Текстил мора да се сагласи са избором Главног предмета.

Дипломски рад садржи реализовани пројекат из уже уметнике области Текстил, а у складу са курикулумом Главног предмета као и штампани портфолио који садржи све елементе/документацију поступака израде пројекта. За сам ток одбране студент је дужан да припреми и дигиталну презентацију, која у скраћеном обиму представља портфолио.

На годишњој изложби (зграде ФПУ) се презентују истраживање везана за дипломски рад и делимично реализовани пројекат из уже уметничке области Текстил.

На Дипломској изложби се презентује реализовани пројекат из уже уметничке области Текстил а у складу са курикулумом Главног предмета и пријављеном темом Дипломског рада.

Студент полаже Дипломски рад, представљањем практичне реализације задатка на јавној изложби Диплома и усменим излагањем и приказивањем портфолија и дигиталном презентацијом пред комисијом.

На одбрани, студент усменим излагањем уз припремљену презентацију представља процес израде Дипломског рада. Наводи изабрану тему, инспирацију, поставља циљеве и описује методе рада уз фото-документацију. Доноси закључке о постигнутим резултатима и предлаже могућа даља истраживања у области Текстила.

Наставници који предају предмете на Изборној позицији ТЕ-12 чине трочлану комисију за оцену Дипломског рада. У случају спречености неког од наставника да буде присутан на оцењивању, замењује га други наставник из уже уметничке области Текстил, а на основу одлуке Већа катедре Текстил.

Дипломски рад - модул Унутрашња архитектура и дизајн намештаја-ОАС

Дипломски рад представља пројекат из уже уметничке области Унутрашња архитектура и дизајн намештаја који заокружује наставни процес програма модула.

Наставници групе предмета унутрашње архитектуре и дизајна намештаја, предлажу Већу Катедре Унутрашња архитектура и дизајн намештаја теме Дипломског рада и менторе који учествују у реализацији, најкасније две радне недеље пре краја зимског семестра.

Усвојене теме се презентују студентима до краја наставе у зимском семестру. Студент бира једну од предложених тема за израду Дипломског рада и предаје Молбу са радним насловом теме и сагласношћу менторског тима Служби са наставу и студентска питања, најкасније месец дана по почетку летњег семестра.

На годишњој изложби, која се реализује на Факултету на крају наставе у школској години, приказује се концепт теме и пројектног задатка, процес истраживања и делимична реализација сегмената пројекта.

На Дипломској изложби (у јулском испитном року) се приказује реализовани пројекат на начин договорен са менторима.

Студент полаже предмет Дипломски рад јавном одбраном пред трочланом комисијом коју именује Веће катедре Унутрашња архитектура и дизајн намештаја. Ментори Дипломског рада су чланови Комисије а трећи члан је наставник катедре.

На одбрани кандидат усмено образлаже свој истраживачки процес и реализован пројекат путем видео презентације, приказима модела и макете или на друге потребне начине.

Члан 11. Завршни рад

Завршни рад обавезно садржи:

- писани део ћириличним писмом;
- изведен уметнички рад, односно пројекат, из области примењених уметности, дизајна, конзервације и рестаурације
- презентацију (плакат, портфолио рада, дигитална презентација процеса израде рада итд.) по захтеву ментора.
- сажетак рада на српском и енглеском језику, по захтеву одсека.

Презентација и писани део Завршног рада који је реализован у сарадњи са другим правним лицима обавезно садржи назив правног лица, односно њихов лого, у договору са ментором.

Писани део Завршног рада садржи текст од најмање 1000 речи, као и илустрације.

Корице и насловна страна писаног дела Завршног рада мора имати обавезне информације (Универзитет уметности у Београду, Факултет примењених уметности у Београду, Студијски програм, Модул, Студент, Ментор, Коментор уколико је именован, Завршни рад, наслов рада, Београд, календарску годину лого Факултета, односно Универзитета). (Прилог 1 - Пример корица и насловне стране Завршног рада).

Уколико је рад рађен тимски насловна страна треба да садржи и имена учесника тима.

Тема и израда Завршног рада Члан 12.

Тема Завршног рада, одређује се у договору са ментором, а у складу са Спецификацијом предмета Завршни рад (Табела 5.2).

Уколико Завршни рад обухвата две или више ужих уметничких области/технологија из области Примењена уметност и дизајн могуће је одредити коментора.

Члан 13.

Кандидат предлаже тему Завршног рада и ментора као и коментора уколико је то потребно, најкасније до краја првог семестра мастер академских студија, односно до краја деветог семестра интегрисаних академских студија. Коментора може да предложи и Веће катедре уколико је то потребно.

Члан 14.

Предлог теме Завршног рада са образложењем и предлогом ментора уз његову претходну писану сагласност, као и сагласност коментора уколико је предложен, студент подноси Служби за наставу и студентска питања, која предлог прослеђује шефу Катедре. Веће Катедре у року од 15 дана од дана подношења предлога, одобрава тему, ментора и коментора. У случају да Веће Катедре не одобри предлог теме или ментора, односно коментора студент подноси нови предлог у складу са препорукама Већа Катедре. Нови предлог теме или ментора/коментора студент подноси преко Службе за наставу и студентска питања у року од 48 часова.

У случајевима када рад на уметничком делу, услед сложене проблематика и обимности, захтева тимски рад, може се омогућити да више студената темељи свој Завршни рад на истом уметничком делу, при чему се јасно дефинише истраживање и рад сваког кандидата појединачно.

У изузетним случајевима, на молбу студента, а уз сагласност ментора Завршног рада комисија из става 1 овог члана може донети одлуку о промени назива теме Завршног рада, али без промене суштине Завршног рада дефинисане Пријавом теме. Молба се предаје Служби за наставу и студентска питања најкасније до краја другог семестра мастер академских студија, односно до краја десетог семестра интегрисаних академских студија. Служба за наставу и студентска питања молбу прослеђује надлежном Већу Катедре на одобрење.

Члан 15.

Предлог теме Завршног рада студент, преко Службе за наставу и студентска питања, доставља у штампаној форми. Руком писане пријаве неће се разматрати. Текст Обрасца 1 је обима од једне А4 странице, носи ознаку "Пријава теме завршног/мастер рада" и обавезно садржи:

- име и презиме кандидата;
- наслов теме Завршног рада;
- кратак опис и образложење избора теме (до 300 речи);
- предложено име ментора;
- предложено име коментора (опционо);
- датум подношења предлога;
- потпис кандидата.

Члан 16.

Студент, коме није одобрена тема Завршног рада, може предложити нову тему у року од 15 дана од дана добијања обавештења да није добио одобрење за предложену тему.

Пријава одбране Завршног рада

Члан 17.

Право да брани Завршни рад има студент који је испунио све предиспитне обавезе и положио све испите предвиђене студијским програмом. Студент може поднети молбу за одбрану Завршног рада одмах након положеног последњег испита а најкасније до 7. у месецу. Завршни рад се може бранити за време трајања наставе и испитних рокова.

Текст Обрасца 2, који студент подноси Служби за наставу и студентска питања, носи ознаку „Пријава одбране завршног / мастер рада" и обавезно садржи:

- основне податке о студенту;
- наслов теме Завршног рада;
- садржај рада;
- име и презиме ментора;
- име и презиме коментора (опционо);
- потпис студента;
- датум пријаве.

Саставни део документације пријаве одбране Завршног рада је и Образац 3 чијом овером ментор даје сагласност да је Завршни рад спреман за одбрану и који носи ознаку „Сагласност ментора”.

Образац 1, који је прописан чланом 10 овог Правилника, као и Образац 2 и Образац 3, који су прописани ставом 2 и 3 овог члана, доступни су студентима и менторима на интернет страници Факултета и достављају се Служби за наставу и студентска питања.

Уколико је Завршни рад реализован са другим правним или физичким лицима права објављивања резултата се регулишу посебним уговорима између Факултета и наведених лица, склопљеним пре пријаве теме Завршног рада.

Члан 18.

Уз Образац 2 - Пријава одбрана завршног/мастер рада студент доставља:

- Пројектни елаборат који чини писани део, са свим неопходним графичким и ликовним прилозима, у једном тврдо укорићеном примерку намењеном архиви Катедре
- 1 примерак на УСБ-у који садржи: пројектни елаборат у ПДФ формату као и фотографије/приказе радова, пројеката, инсталација и сл, који се односе на завршни рад а нису део елабората.

Примерак рада у електронском облику заједно са укорићеним примерком студент доставља Ментору, који одмах по предаји рада за одбрану у електронском облику доставља свим члановима Комисије.

Након успешне одбране примерак рада у електронском облику, заједно са укорићеним примерком се задржава у архиви Катедре.

По успешно завршеној одбрани, ментор доставља рад у електронској форми библиотеци Факултета.

Одбрана Завршног рада

Члан 19.

Завршни рад се брани у просторијама Факултета, пред трочланом Комисијом за одбрану Завршног рада (у даљем тексту: Комисија).

Комисију за одбрану Завршног рада и председника Комисије именује Веће катедре, на предлог ментора, а у складу са предложеном темом. Ментор је члан Комисије, а коментор, уколико је именован, не може бити члан Комисије.

Шеф катедре доставља састав Комисије Служби за наставу и студентска питања најкасније 5 дана пре заказаног термина одбране.

Члан 20.

Одбрана Завршног рада је јавна. Место, дан и време одбране, име и презиме кандидата и чланова Комисије за одбрану Завршног рада, објављују се на интернет страници Факултета, најкасније три дана пре одбране.

Члан 21.

Одбрана Завршног рада састоји се од:

- представљања студента од стране председника Комисије;
- презентације и усменог образложења Завршног рада студента;
- одговора кандидата на постављена питања чланова Комисије.

Члан 22.

Поступак одбране отвара и води председник Комисије.

На одбрани Завршног рада кандидат усмено образлаже процес рада, методе којима се служио и резултате до којих је у раду дошао. Усмено излагање кандидата је временски ограничено на 20 минута.

На основу усменог образложења кандидата и прегледа целокупног рада, чланови Комисије усмено постављају питања кандидату. Пошто је кандидат одговорио на постављена питања, Комисија се повлачи, разматра квалитет Завршног рада, усмено образложење кандидата, одговоре на постављена питања и оцењује Завршни рад.

Оцену о одбрани Завршног рада Комисија саопштава после одбране и обављеног разматрања из става 2. и 3. овог члана. Коначна оцена одбране Завршног рада је просечна оцена добијена на основу три оцене три члана Комисије, и то тако да се заокружује на мању вредност уколико је прва децимала до 5 и већу вредност за прву децималу 5 и више. Оцена сваког члана Комисије се уноси у записник.

Чланови Комисије оцењују оценом од 5 /пет/ до 10 /десет/.

Студент који на одбрани Завршног рада добије од два члана Комисије оцене 5 /пет/ није одбранио Завршни рад.

Члан 23.

О одбрани Завршног рада води се записник. Образац записника садржи: име и презиме студента, назив студијског програма, назив Завршног рада, имена чланова Комисије и њихова звања, са назнаком ментора као члана Комисије, добијену оцену, број ЕСПБ бодова, време и место одржавања одбране и потписе чланова Комисије. Записник потписују сви чланови Комисије.

Члан 24.

Студент који неоправдано изостане са одбране Завршног рада или не добије прелазну оцену, поново уписује предмет Завршни рад (истраживање и израду и одбрану) и у летњем семестру наредне школске године и понавља читав процес израде Завршног рада.

Студент који није могао да присуствује одбрани из оправданих разлога, доставља продекану за наставу валидно оправдање и молбу за организовање накнадног рока за одбрану, најкасније до завршетка текуће школске године.

Јавна изложба

Члан 25.

Факултет организује изложбе завршних радова студената основних, интегрисаних и мастер академских студија. Изложбе су јавне и организују се једном годишње у јавном галеријском простору и дигиталној галерији на интернет страници Факултета.

Члан 26.

Студент нема право да публикује Завршни рад или део Завршног рада без сагласности Факултета и ментора.

У случају јавног објављивања Завршног рада или дела Завршног рада студент има обавезу да наведе да је рад настао у процесу наставе на Факултету примењених уметности у Београду и име ментора.

Ауторство и имовинска права на Завршном раду, као и поступак заштите истих, дефинисана су Правилником о ауторским делима студената.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. Марко Лађушић

